

ODMEVI NA DOGODKE

24. KONGRES IBBY

Tanja Pogačar

POROČILO O KONGRESU

Organizatorka in gostiteljica 24. kongresa Mednarodne zveze za mladinsko književnost – IBBY je bila španska sekcija. Kongres je bil od 11. do 15. oktobra 1994 v slikovitem andaluzijskem mestu Sevilla. Udeležencev kongresa je bilo preko 600, in sicer iz enainšestdeset dežel, ki so članice IBBY.

Strokovni del kongresa, katerega osrednja tema je bila: **Mladinska književnost – prostor svobode**, so oblikovali glavni referenti s svojimi žlahtnimi prispevkvi:

Carmen Diana Dearden iz Venezuele: *Mladinska književnost kot sredstvo za zblizevanje in razumevanje kulturnih raznolikosti*,

Adela Turin iz Francije: *Mladinska književnost in njen prispevek k vzpostavljanju enakopravnosti med spoloma*,

Gunilla Lundgren iz Švedske: *Mladinska književnost in rasno vprašanje*,

Kyoko Matsuoka iz Japonske: *Vzhod in zahod, sever in jug: katere vtise si drug drugemu sporočamo v mladinski književnosti*,

Ana Maria Machado iz Brazilije: *Kateri nazori in vrednote prevladujejo v književnosti za otroke in*

Miguel Angel Fernández Pacheco iz Španije: *Ilustracije – posredovalke idej*.

Plenarne referate so dopolnjevale številne okrogle mize in delavnice. Na

okroglih mizah se je razpravljalo o svobodi, prostoti, enakopravnosti, rasnem vprašanju, večjezični družbi, prizadetih, odnosu do ženskega in moškega spola v mladinski literaturi in kakšno vlogo ima mladinska književnost na radiu, televiziji in v gledališču. Na strokovnih delavnicah so bile predstavljene razne ustanove in razne oblike posredovanja mladinske literature.

Del programa je bil namenjen tudi srečanjem posameznih profesionalnih skupin, pisateljem, prevajalcem, ilustratorjem, knjižničarjem, knjigarjem, založnikom, kritikom in pedagogom.

Štirinajst sekcij, novejših članic IBBY, se je lahko na kongresu predstavilo z referatom. Slovensko sekcijo in njeno dosedanje delo je predstavila njena predsednica Tanja Pogačar.

Posebna pozornost je bila posvečena tudi strokovnemu glasilu IBBY, reviji *Bookbird*. Jeffrey Garrett, glavni urednik revije, je na kongresu predstavil nov koncept revije, katerega cilj je, da prispevki v tematsko zaokroženih posameznih številkah obravnavajo aktualne teme in probleme mladinske književnosti. Na to se je v št. 2/1994 revije *Bookbird* (katere tema je bila: Vzhodna Evropa) že odzvala dr. Metka Kordigel s prispevkom: *Children's culture under siege. An interview with Josip Osti (Otroška kultura v času obleganja. Pogovor z*

Josipom Ostijem). Teme naslednjih številk bodo: Trendi v ilustracijah, Otroška poezija (prispevek pripravlja Boris A. Novak), Jugovzhodna Azija, »Slabe« knjige – dobro branje. Tudi v št. 3/1994, ki sicer predstavlja zadnje Andersenove nagajence, je prispevek iz Slovenije, in sicer predstavitev 1. slovenskega bienala ilustracij, ki ga je pripravila akademska slikarka Irena Majcen.

V času kongresa je bila tudi skupščina IBBY, na kateri smo izvolili nove predstavnike v razne žirije in izvršni odbor. V Sevilli smo izvolili novo predsednico IBBY, Carmen Diano Dearden iz Venezuele, ki je nasledila Ronaldu Jobeja iz Kanade, in novega predsednika žirije za Andersenove nagrade Petra Schnecka iz Avstrije, ki je nasledil Evo Glistrup iz Danske.

Na slavnostnem delu kongresa so bile podeljene Andersenove nagrade in častna priznanja. Glavno nagrado, Andersenovo medaljo, sta za svoj celotni dosedanji mladinski opus prejela japonski pesnik Michio Mado in švicarski ilustrator Jörg Müller.

Posebno nagrado »visoko priznanje« je prejela argentinska mladinska pisateljica María Elena Walsh. Na »častno listo« pa so bili uvrščeni in odlikovani z diplomami tudi trije slovenski mladinski ustvarjalci, akademska slikarka Marlenka Stupica, pisateljica Svetlana Makarovič in prevajalec Dušan Ogrizek. Osrednji kongresni prostor v Sevilli je bogatila razstava knjig vseh nagajencev, ki bo kot potujoča razstava obšla svet. Knjige nagajencev pa so tudi že po predhodnem dogovoru v vseh osrednjih mednarodnih centrih za proučevanje mladinske književnosti.

24. kongresa IBBY smo se iz Slovenije udeležile Marlenka Stupica, nagajena ilustratorka, dr. Metka Kordigel s Pedagoške facultete v Mariboru, Tilka Jamnik, vodja Pionirske knjižnice v

Ljubljani in Tanja Pogačar, predsednica slovenske sekcije IBBY. Prisostvovanje in aktivna udeležba na kongresu, nove vzpodbude in novi osebni kontakti so še posebej dragoceni za naše delo, ki je najtesneje povezano z mladinsko književnostjo in prizadevanji za njeno uveljavitev. Predvsem pa je pomembno, da smo z nagajenimi slovenskimi mladinskimi avtorji dobro predstavili naše mladinske knjige, za kar je poskrbela slovenska sekcija IBBY ob finančni podpori Ministrstva za kulturo.

»Častna lista IBBY 1994«

Na častno listo IBBY so uvrščeni mladinski avtorji, ki jih predlagajo nacionalne sekcije IBBY. Vsaka članica lahko predлага največ tri kandidate: pisatelja, ilustratorja in prevajalca, za njihovo delo, ki je izšlo največ tri leta od časa predloga. Uradna podelitev diplom in uvrstitev avtorjev na »častno listo« je vsaki dve leti na kongresu IBBY.

Na posebni svečanosti so nagajencem, uvrščencem na »častno listo«, slovesno podelili diplome IBBY in spominska darila dežele gostiteljice kongresa. V Sevilli so nagajenci prejeli s prelepimi barvnimi ornamenti okrašene terakotne ploščice s spominskim napisom. Vsa nagajena dela so bila razstavljena na že omenjeni osrednji razstavi. Vsem udeležencem kongresa so bili na voljo tudi katalogi: »Častna lista IBBY« z informacijami o nagajenih avtorjih in knjigah. Te kataloge je vsebinsko pripravila Leena Maissen, generalna sekretarka IBBY, izdal pa IBBY. Večje število izvodov kataloga so poslali tudi vsem nacionalnim sekcijam.

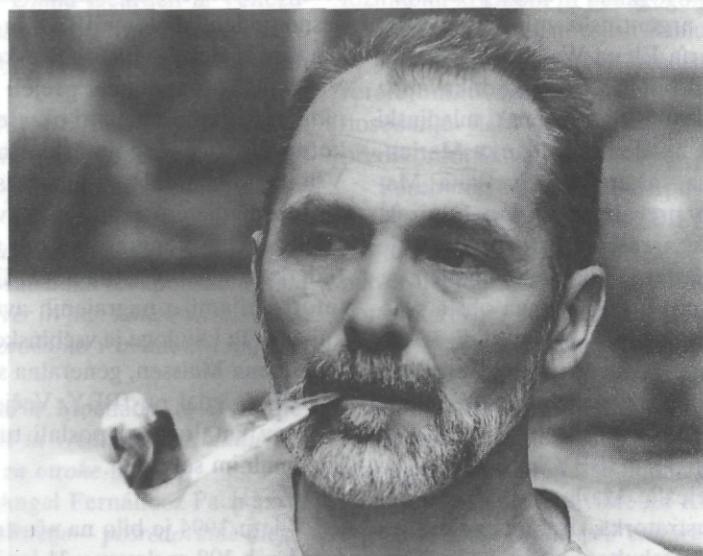
V letu 1994 je bilo na »častno listo« uvrščenih 108 naslovov v 31 jezikih iz 39 dežel. Prvič so bila uvrščena dela iz

Belgije, Estonije, Peruja, Rusije, Slovenije, Južne Afrike, Sri Lanke, Češke in Slovaške, iz držav, novih članic IBBY oziroma iz novih držav, ki so ustanovile svoje, nove nacionalne sekcije.

Slovenska sekcija IBBY je za uvrstitev na »častno listo 1994« predlagala tri slovenske mladinske ustvarjalce. Ti so:

1. Pisateljica **Svetlana Makarovič** za knjigo: *Mačja preja*. Ljubljana: Mladika 1992.
2. Ilustrorka **Marlenka Stupica** za ilustracije v knjigi Hansa Christiana Andersena: *Grdi raček*. Ljubljana: Mladinska knjiga 1993.
3. Prevajalec **Dušan Ogrizek** za prevod knjige Jamesa Thurberja: *Bela košuta*. Ljubljana: Mladinska knjiga 1991.

Finančne obveznosti ob kandidaturi, knjige in informativno gradivo v angleškem jeziku sta prispevali založba Mladinska knjiga in Mladika.

Dušan Ogrizek

Marlenka Stupica

Kongresa v Sevilli in slovesnosti ob podelitvi diplom se je od nagrajencev iz Slovenije lahko udeležila le akademska slikarka Marlenka Stupica. Prav njej pa je bila dodeljena čast slavnostne govor-

nice. Njen govor, ki ga je imela v imenu vseh nagrajenih ilustratorjev, je bil na kongresu zelo odmeven, zato se nam zdi primerno, da ga v reviji *Otrok in knjiga* objavimo v celoti:

Drage gospe in gospodje,

Zahvaljujem se za čast, s katero so mi prireditelji zaupali, da povem nekaj besed ob otvoritveni svečanosti 24. kongresa IBBY v Sevilli.

Prihajam iz majhne nove države Slovenije z v letu 1992 ustanovljeno sekcijo IBBY.

Govorila naj bi v imenu vseh slikarjev, ki jih zanima in obseda motivika iz sveta otrok, njihove imaginacije in sanj. Govoriti v imenu drugih ni lahko, saj ne morem vedeti, kaj mislijo in občutijo moji kolegi, vendar verjamem, da nam je le skupna neka osnova: naše otroštvo, ne glede na to, kdaj in kje je potekalo. Svet čudenja in igre, ki smo ga na srečo ohranili v naša odrasla leta.

Dear ladies and gentlemen,

I would like to thank the organizers for the honour they have conferred on me by choosing me to speak at the opening ceremony of the 24th Congress of IBBY in Sevilla.

I come from a small, newly formed state of Slovenia, where a section of IBBY was established in 1992.

I was called upon to speak on behalf of all the painters interested and engrossed in subject matters from the world of children, their imagination, and their dreams. It is not easy to speak in the name of others, since I do not know what my colleagues think or feel, but I believe nevertheless that we all share a common ground: our childhood, regardless of when and where it

Pogosto se misli, da smo samo nekakšni osvetljevalci tekstov, ker se pozabljajo, da naše delo živi svoje samostojno življenje, ki je inspirirano od besedila, tako kot druge slikarje inspirira kakršenkoli drug motiv, ki jih likovno zanima. Pri interpretaciji se ne moremo na silo vživljati v otroka, ampak ga poiščemo v sebi.

Smo nekakšni nasledniki srednjoveških iluministov, renesančnih upodobljevalcev biblijskih in drugih zgodb in na svoj način podobni tistim skladateljem, ki komponirajo glasbo na izbrana besedila.

Toda vrnimo se k otroštvu. Vsa leta smo razpravljalji o tem, kaj se dogaja na razvojni poti od malega človeškega bitja, ki živi v razpetosti med težnjo po svobodi in potrebi po zaščitenosti, do tistega odraslega bitja, ki se mora prilagajati in utesnjevati in ni več zaščiteno, temveč mora ščititi druge. Mnogo smo govorili tudi o tem, da je zelo pomembno, da se na tej poti srečujemo z vrednotami, ki pomagajo oblikovati duhovno kulturo posameznika. Govorili smo o tem, da otrokovi rado-vednosti in njegovi nepokvarjeni duhovni razsežnosti pomagamo naprej z umetnostjo in da kultura v tej osnovi daje posamezniku kulturo tudi v širšem smislu. Pa tudi o tem, kako preko umetnosti soočiti otroka z eksistencialnim strahom.

Toda kaj naj rečemo danes?

Ponovno smo od blizu soočeni z nenavadno kruto usodo otrok, teh ranljivih bitij. Ob tem smo se spremenili, postali globoko žalostni in pretreseni.

Vse, kar smo več ali manj dognali o razvoju otroške duše, še drži, a je po strašnih dogodkih zadnjih let pretreseno do temeljev. Če imamo prav, da kultura in umetnost ter njun vpliv po eni strani varuje človeka pred lastno podivjanostjo, pa drugi pa mu pomagata izravnnavati vse nedorečenosti in bridkosti, moramo pač vztrajati, da ju gojimo dalje.

Mogoče je to borba z mlini na veter,

took place. The world of wonder and play, which we were lucky enough to have preserved into our maturity.

We are often considered as only some kind of illuminators of texts, since it is forgotten that our works live independently, inspired by the texts in the same way the works of other painters are inspired by the subjects that provoke the artists' interest. In interpretation we cannot empathize with children by force, but have to search for the child within ourselves.

We are almost like descendants of Medieval illuminators, of Renaissance depicters of Biblical and other stories, and, in a way, similar to those composers who write music to chosen texts.

But let us return to childhood. For years we have been discussing the processes occurring in the transformation from the little human being, torn between the aspiration to be free and the need to be protected, to the adult being, having to adapt and restrict himself, and no longer protected but obliged to protect others. A lot has been said about the paramount importance of paving this way with values which help form the spiritual culture of the individual; of using art to encourage children's natural curiosity and unspoilt spiritual dimensions; of how culture in this context gives the individual culture also in the broader sense; or of how art can help children to confront the existential fear.

But what remains to be said today?

In our closest vicinity multitudes of children, these vulnerable beings, are facing an inordinately cruel fate again. This has changed us; we are deeply hurt and shocked.

Everything we have more or less established about the development of the child's psyche is still valid, but now shaken to the very foundations by the disastrous events of the recent years.

If we are right in assuming that culture, art, and their influence protect people from

vendar kot je rekel Vitez žalostne podobe svojemu oprodi v zgodbah slavnega rojaka naših gostiteljev: »vendar bi ti rad dopovedal, da vse to, kar počenjam, ni burka, marveč čista resnica, zakaj drugače bi kršil viteške postave, ki nam velevojo, naj se nikoli ne zlažemo, ako nočemo postati odpadniki«

Če to prenesemo v današnji čas, bi lahko pomenilo, da naj bi kljub vsem obremenitvam iskali dalje v sanjah, v katere verjamemo. Za nas je to iskrenost ustvarjalnosti. Širila naj bi se daleč okrog nas. Saj drugače tudi ne moremo.

IBBY se je posvetila tej misli in misiji in stoji ob strani vsem, ki tako čutijo in delajo.

Hvala.

their inherent savageness on the one hand, and help them to compensate for unfulfillment and sorrows on the other, all we can do is continue to cultivate them.

This might be fighting the wind-mills, but, as the Knight of the Woeful Figure said to his squire in the stories of the illustrious compatriot of our hosts: »I assure thee, that all these seeming extravagancies that I must run through, are no jests: far from it, they must all be performed seriously and solemnly; for otherwise we should transgress the laws of chivalry, that forbid us to tell lies upon pain of degradation.«

Transposed into our time this could mean that we are to continue our search in the dream we believe in, all the stumbling blocks notwithstanding. For us, this is the sincerity of creativity. It is to extend all around us and beyond. It is the only way we can take.

IBBY is dedicated to this thought and mission, and stands by all the people who feel the same and work towards this goal.

Thank you.

Andersenova nagrajenca 1994: Michio Mado in Jorg Müller

Vsaki dve leti podeli IBBY najpomembnejšo mednarodno nagrado za mladinsko književnost, Andersenovo nagrado, v obliki medalje, enemu pisatelju in enemu ilustratorju za njun celotni opus knjižnega ustvarjanja za otroke. Kandidate za Andersenovo nagrado predlagajo nacionalne sekcije IBBY, posebna žirija, ki je izvoljena na skupščini IBBY, izbere nagrajence.

Za nagrado leta 1994 je 23 nacionalnih sekcij predlagalo 40 kandidatov, 20 pisateljev in 20 ilustratorjev.

Kandidirali so:

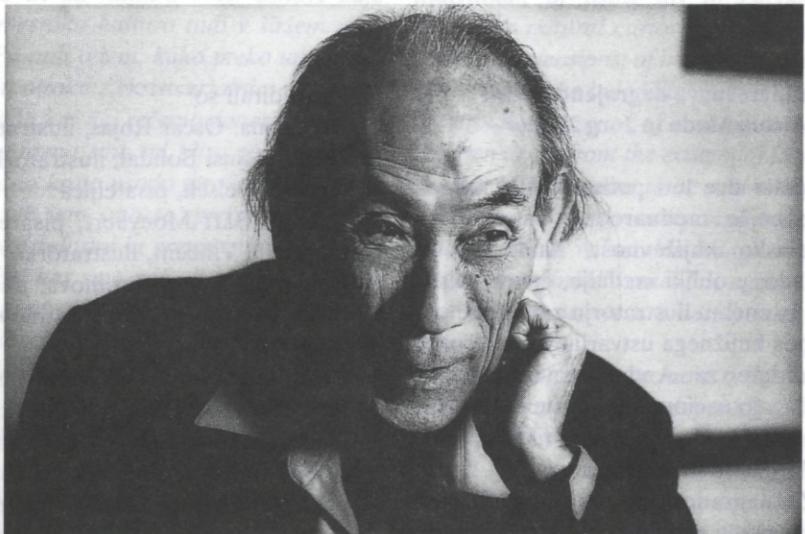
- Argentina: Oscar Rojas, ilustrator
- Avstrija: Susi Bohdal, ilustratorka in Renate Welsch, pisateljica
- Belgija: Bart Moeyaert, pisatelj in Gabrielle Vincent, ilustratorka
- Bolgarija: Tonya Goranova, ilustratorka in Georgy Konstantinov, pisatelj
- Brazilija: Marina Colosanti, pisateljica in Angela Lago, ilustratorka
- Danska: Lilian Brøgger, ilustratorka in Bjarne Reuter, pisatelj
- Francija: Philippe Dumas, ilustrator
- Gana: Therson Boadu, ilustrator in Jemima Wiredu, pisateljica

- Grčija: Sofia Fortoma, ilustratorka in Loty Petrovits, pisateljica
- Izrael: Uri Orlev, pisatelj
- Japonska: Michio Mado, pisatelj in Yasuo Segawa, ilustrator
- Kanada: Jean Little, pisateljica in Ian Wallace, ilustrator
- Nemčija: Peter Härtling, pisatelj in Nikolaus Heidelbach, ilustrator
- Nizozemska: Harrie Geelen, ilustrator in Els Pelgrom, pisateljica
- Norveška: Fam Ekman, ilustratorka in Tor Fretheim, pisatelj
- Portugalska: Matilde Rosa Araújo, pisateljica in Manuela Bacelar, ilustratorka
- Rusija: Yuri Koval, pisatelj
- Slovaška: Ľubomír Feldek, pisatelj
- Sri Lanka: Sybil Wettasinghe, ilustratorka
- Španija: Gabriel Janer Manila, pisatelj in Carme Solé i Vendrell, ilustratorka
- Švedska: Lennart Hellsing, pisatelj in Fibben Hald, ilustrator
- Švica: Hanna Johansen, pisateljica in Jörg Müller, ilustrator

- ZDA: Barbara Cooney, ilustratorka in Sid Fleischman, pisatelj

10-članska mednarodna žirija, ki ji je predsedovala Eva Glistrup, profesorica na Kraljevi dansi bibliotekarski šoli v Kopenhagnu (Royal Danish Library School), je odločila, da prejmeta Andersenovo nagrado 1994 japonski pesnik Michio Mado in švicarski ilustrator Jörg Müller.

Michio Mado je pesnik, ki je danes v zavesti Japoncev vseh generacij, saj so odraščali, najmlajši pa še vedno, z njegovo otroško poezijo, ki je večinoma tudi uglasbena. Michio Mado se je rodil leta 1909 v obmorskem mestu Tokuyama na jugozahodu japonskega otočja. Po izobrazbi je inženir za nizke gradnje. Že od malega se je zanimal za slikarstvo in glasbo, tudi zahodno. Cele ure je Mado zdržal pri opazovanju narave, rastlin, predvsem pa živali. Po tem vztrajnem, večurnem opazovanju je povzet tudi njegov psevdonim – Mado, ki pomeni okno. Pri 19. letih je Mado začel pisati pesmi.

Michio Mado

Leta 1934 je tedaj najuglednejši japonski pesnik Kitahara Hakushu izbral dve Madovi pesmi za otroško revijo. Mado je pisal pesmi, polne otroške igrivosti in ljubezni do narave. Pesmi so bile objavljane posamezno, med njimi leta 1952 tudi njegova najbolj znamenita pesem *Zo-san* (Slonček). Madova prva pesniška zbirk *Tempura pripipiri* je izšla razmeroma pozno, ko je imel že 59 let. Kasneje je izšlo še več Madovih pesniških zbirk, ki so mu, še zlasti zbirka *Mado Michio zenshishu* (Zbrane pesmi Michia Mada) s 120 pesmimi in zbirka *Do-butsutachi/The Animals* (Živali) utrdile pesniški ugled doma in v svetu. Madova pesniška zbirka Živali je izšla v dvojezični japonsko-ameriški koprodukciji. Pesmi je v angleščino prevedla japonska cesarica Michiko, knjigo pa je ilustriral Mitsumasa Anno, Andersenov nagrajenec 1984. V pesmih, ki so zbrane v tej zbirki, bitja in stvari iz narave, živali, dežne kaplje, gore in otroci, spregovorijo na nenavaden način, s svojim lastnim jezikom.

Michio Mado tudi v visoki starosti še vedno ustvarja, ustvarja poezijo za otroke.

Madovo pesem *Sleep (Spanje)*, ki velja za eno najlepših nagrajenčevih pesmi, je za revijo *Otrok in knjiga* prevedel Dane Zaje.

Seznam knjig japonskega pesnika Michia Mada, ki jih je ocenjevala žirija za Andersenovo nagrado 1994:

- *Boku ga kokoni* (Takšen sem). Ilustr. Mitsuo Shimada. Tokyo: Dowa-ya 1967
- *Zo-san* (Slonček). Tokyo: Fukuinkan Shoten 1979.
- *Dobutsutachi/The Animals* (Živali). Prev. iz jap. v angl. cesarica Michiko. Ilustr. Mitsumasa Anno. Tokyo: Suemori/New York: Margaret K. McElderry 1992
- *Mado Michio zenshishu* (Zbrane pesmi Michia Mada). Ilustr. Shinta Cho. Tokyo: Riron-sha 1992.
- *Tempura pripipiri*. Ilustr. Yutaka Sugita. Tokyo: Dainippon Tosho 1968 (53. izd. 1993)

ねむり

わたしの からだの
ちいさな ふたつの まどに
しづかに
ブラインドガ おりる よる

せかいじゅうの
そらと うみと りくの
ありとあらゆる いのちの
ちいさな ふたつずつの まどに
しづかに
ブラインドガ おりる

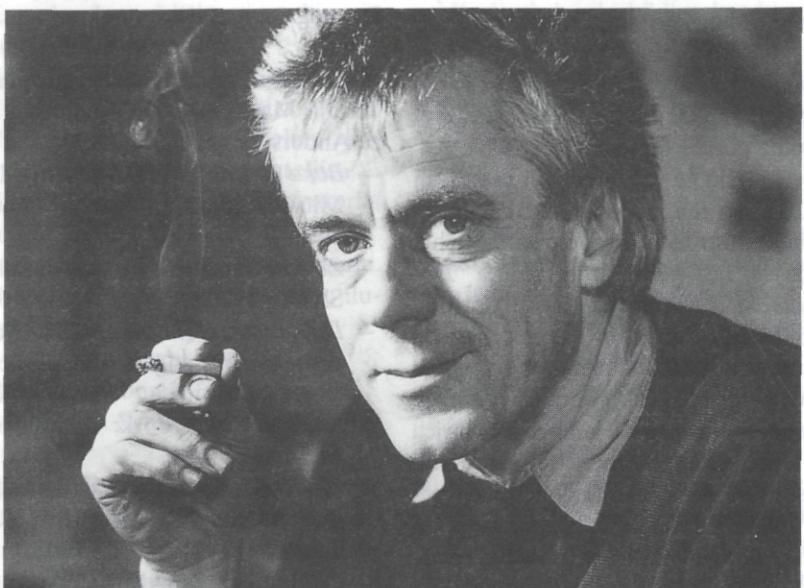
どんなに ちいさな
ひとつつの ゆめも
ほかの ゆめと
ごちゃごちゃに ならないように

Michio Mado Spanec

Ponoči,
ko dve okenci
mojega telesa
tiho spustita veki,

dve okenci
vseh bitij vseh vrst,
ki živijo na nebu,
v morju in na kopnem,
tudi tiho spustita veki,

da bi se ne zgodilo,
da se ene edine sanje
spremešajo
z drugimi sanjam.

Jörg Müller je zelo znan švicarski ilustrator, z njegovimi ilustracijami se že nekaj let srečujemo na mednarodnem sejmu knjig za otroke v Bologni. Vedno

je v Švico in se, tudi očetovo finančno pomočjo, lotil slikanic. Prvo delo je nastalo v sodelovanju z Bendichtom Fivianom in ima v nemščini slikovit

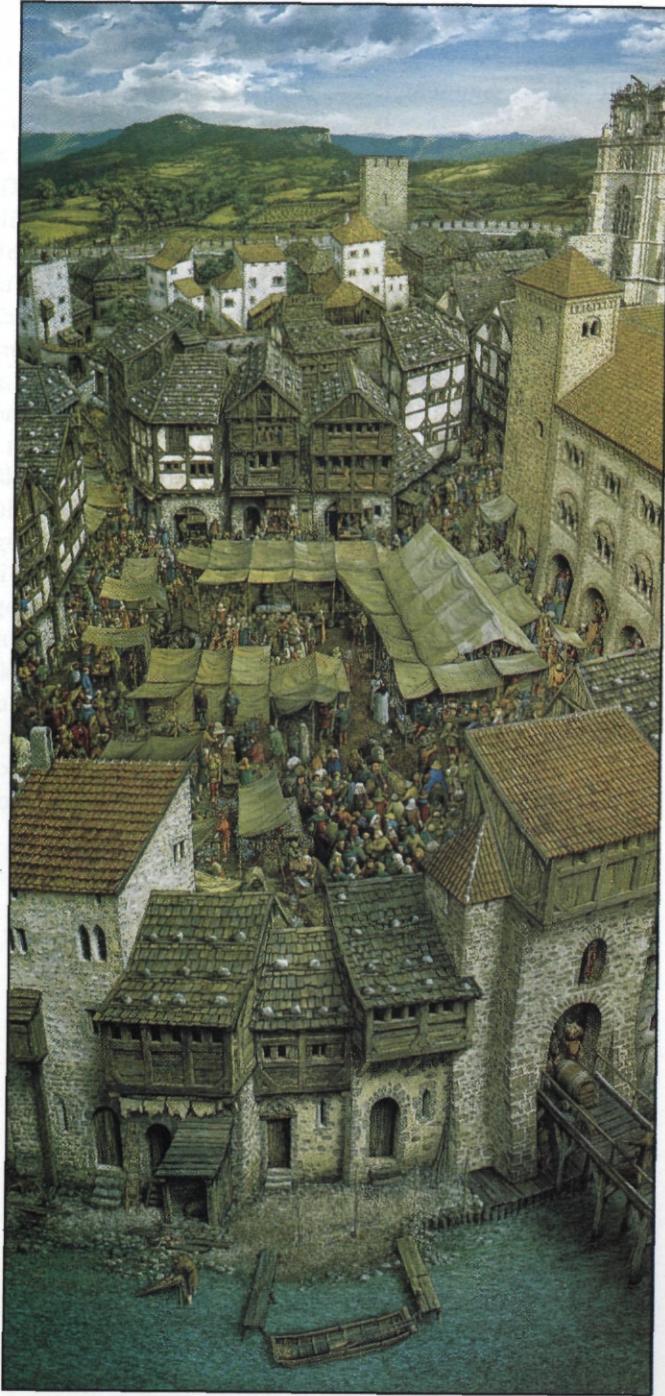

Jörg Müller

znowa nas pritegnejo knjige, ki jih ustvarjata skupaj s priznanim švicarskim pisateljem Jörgom Steinerjem, v katerih na izredno duhovit način obravnavata sodobne teme, zlasti ekološke. Pri ustvarjanju sta tako zelo povezana, da velja, da »ko Jörg Müller riše, misli v literarnih sekvenkah, in ko Jörg Steiner piše, misli v podobah.« Prav zato so Švicarji leta 1989 predlagali oba skupaj za kandidata za skupno Andersenovo nagrado za ilustracijo, kar pa se ne sklada s pravili za Andersenovo nagrado. Zato je leta 1994 švicarska sekcija predlagala le Jörga Müllerja, ki je nagrado tudi prejel.

Jörg Müller se je rodil leta 1942 v Lausani, v francosko govorečem delu Švice. Po diplomi iz ilustracije se je nekaj časa ukvarjal v Parizu z grafiko. Vrnil se

naslov: *Alle Jahre wieder saust der Presslufthammer nieder oder Die Veränderung der Landschaft* (Spreminjanje pokrajine). V zgodbi in sliki je prikazano, kako stroji kruto spreminjajo idilično podeželje v urbana naselja. Knjiga je vzbudila že takoj velik mednarodni interes, kar so potrdile tudi izdaje v ZDA, Franciji, Italiji in skandinavskih državah. To je vzpodbudilo oba avtorja, da sta ustvarila podobno delo in prikazala nesmiselne in brezdušne urbane spremembe v mestih: *Hier fällt ein Haus, dort steht ein Kran und ewig droht der Baggerzahn oder Die Veränderung der Stadt* (Spreminjanje mesta). Zgodba je tudi ekranizirana in na kongresu v Sevilli smo si jo imeli priložnost tudi ogledati. Müllerjevo sodelovanje z Jörgom Steinerjem se je pričelo z izdajo knjige po Müllerjevem

Jörg Müller: Mesto leta 1300 (1993)

projektu za nemško TV, leta 1974–75, z naslovom: *Der Bär, der ein Bär bleiben wollte* (Medved, ki je hotel ostati medved). Njuno sodelovanje se od takrat neprekinjeno nadaljuje in do sedaj sta skupaj izdala številne knjige, med njimi tudi izredno zanimivo: *Der Aufstand der Tiere oder Die neuen Stadtmusikanten* (Upor živali ali Novi mestni godci). Zgodba, ki temelji na Grimmovi pravljici: *Bremenski mestni godci*, je postavljena v današnji čas, kjer pa se počlovečene živali, reklamni simboli najvidnejših svetovnih tvrdk, podvržejo in dajo zasvojiti najmočnejšemu mediju – televiziji. Tudi po tej knjigi nastaja filmska verzija v švicarsko-nemški koprodukciji.

Jörg Müller podkrepi sodobno tematiko v zgodbah z ilustracijo, kjer z najnovejšimi tehnikami fotografsko realistično zgodbo vizualizira, s svojo domišljijo pa prizore umetniško dopolni tako, da vsakdo začuti, da je njegov narisani svet absolutno razpoznaven, pa vendar popolnoma izmišljen. Müllerjev umetniški potencial je še zlasti opazen v njegovih samostojnih serijah ilustracij.

Seznam knjig Jörga Müllerja, ki jih je ocenjevala žirija za Andersenove nagrade:

- *Alle Jahre wieder saust der Presslufthammer nieder oder Die Veränderung der Landschaft*. Aarau: Sauerländer 1973.
- Steiner Jörg: *Der Bär, der ein Bär bleiben wollte*. Ilustr. Jörg Müller. Aarau: Sauerländer 1976 (1989).*
- Steiner Jörg: *Die Kanincheninsel*. Ilustr. Jörg Müller. Aarau: Sauerländer 1977 (1990).*
- Steiner Jörg: *Die Menschen im Meer*. Ilustr. Jörg Müller. Aarau: Sauerländer 1981 (1991).
- Steiner Jörg: *Der Eisblumenwald*. Ilustr. Jörg Müller. Aarau: Sauerländer 1983.
- Steiner Jörg: *Aufstand der Tiere oder Die neuen Stadtmusikanten*. Ilustr. Jörg Müller. Aarau: Sauerländer 1989.*

Viri:

1. IBBY honour list 1994
2. Bookbird 1994 št. 3
3. IJB Report 1994 št. 1

* Knjige so v Pionirske knjižnici v Ljubljani.